

În locul rom. lit. *ă* înainte de accent apare cel mai adesea *a* : *lasat, suparat, skapat, gasit, pazit* etc.

În poziție posttonică, în special la finală, în locul rom. lit. *ă* apare un sunet mai închis, intermediar între *ă* și *i*, pe care îl notăm *â* : *dakâ, kasâ, bağokurâ, gtižâ, ušâ*. Același sunet poate apărea în locul rom. lit. *e* : *sâ* 'se', *kasâ* (pl), *brațâ*.

Correspondentul lui *e* neaccentuat din rom. lit. este în interdialect, cel mai adesea, o vocală apropiată de valoarea lui *i* : *n'igřesâ, d'i t'in'i, n'ivastâ, n'imîn', frat'ili, n'ibunâ*.

Vocala neaccentuată *o* poate apărea ca variantă facultativă cu o valoare apropiată de *û* : *bûier, preûl, akolû*.

După cum reiese din descrierea de mai sus a vocalelor neaccentuate din interdialectul local moldovenesc, ele constituie un sistem redus față de sistemul vocalic accentuat. Rolul mai activ al accentului în modificările sistemului vocalic este o trăsătură tipică a vocalismului moldovenesc¹. I. Pătruț leagă acest fenomen de influența ucraineană : „În subdialectul moldovenesc accentul este mai puternic decât în restul țării ; așadar silabele neaccentuate și, mai ales, silabele finale se pronunță mai slab și vocalele se închid. Considerăm că intensitatea accentului și concentrarea energiei expiratorii pe silaba accentuată în defavoarea celorlalte silabe și în special a celor finale trebuie puse în legătură cu influența ucraineană”². La locuitorii polonezi de la Cacica fenomenul dialectal descris mai sus apare în mod consecvent, între altele, și pentru că este caracteristic și celorlalte două sisteme : celui primar — polon, și celui secundar — ucrainean.

În pronunțarea vocalelor românești de către polonezii trilingvi de la Cacica nu am găsit nici o abatere de la norma limbii române literare, care să nu apară în graiul românesc local.

3.3. Sistemul consonantic al interdialectului folosit la Cacica se prezintă astfel :

p	b			f	v	m
p'	b'			f'	v'	m'
t	d	ț	đ	s	z	n
t'	d'					n'
		č	ğ	š	ž	
k	g			h		l r
k'	g'					l' r'

De sistemul corespunzător al rom. lit.³, acesta se deosebește prin existența fonemului /đ/ și a seriei consoanelor palatalizate. Așa cum afirmă T. Teaha, „În ce privește existența corelațiilor consonantice de timbru în

¹ I. Coteanu, *Elemente de dialectologie a limbii române*, București, 1961, p. 85.

² I. Pătruț, *Influences slaves et magyares sur les parlers roumains*, în Rsl I, 1958, p. 38.

³ E. Vasilin, *op. cit.*, p. 136.